

prof. JUDr. Pavel Šámal, Ph.D.
PŘEDSEDA NEJVYŠŠÍHO SOUDU

Zin 59/2019-116

ROZHODNUTÍ

Předseda Nejvyššího soudu prof. JUDr. Pavel Šámal, Ph.D., rozhodl jako nadřízený orgán podle § 16 odst. 3 ve spojení s § 20 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, o odvolání žadatele **Mgr. Dušana Dvořáka**, nar. 12. 1. 1962, adresa Ospělov 6, 798 55 Ospělov (dále jen „žadatel“), proti rozhodnutí vedoucího oddělení styku s veřejností Nejvyššího soudu (dále též „orgán prvního stupně“), ze dne 29. 4. 2019, ve věci žádosti o poskytnutí informace ze dne 15. 4. 2019, sp. zn. Zin 59/2019,

takto:

Odvolání žadatele ze dne 29. 4. 2019 doplněné podáním ze dne 1. 5. 2019 se podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, **zamítá** a rozhodnutí vedoucího oddělení styku s veřejností Nejvyššího soudu ze dne 29. 4. 2019, č. j. Zin 59/2019-75, **se** ve výroku II. **potvrzuje**.

Odůvodnění:

I. Předchozí průběh řízení

I.1 Žádost o informace

Nejvyšší soud obdržel dne 15. 4. 2019 žádost o poskytnutí informace adresovanou několika povinným subjektům, která byla u Nejvyššího soudu evidována pod sp. zn. Zin 59/2019. Významná část žádosti, která nespadala do působnosti Nejvyššího soudu jako povinného subjektu podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“), byla orgánem prvního stupně v tomto rozsahu odložena, o čemž byl žadatel vyrozuměn sdělením ze dne 18. 4. 2019. Proti tomuto odložení části žádosti žadatel nebrojil žádným opravným prostředkem. Následně dne 24. 4. 2019 obdržel Nejvyšší soud další rozsáhlé podání žadatele

adresované ke sp. zn. Zin 59/2019. Tímto podáním se žadatel po Nejvyšším soudu mimo jiné (kromě nových požadavků, ať již v působnosti, anebo mimo působnost Nejvyššího soudu) domáhal, aby Nejvyšší soud v rámci správní agendy poskytování informací podle informačního zákona předložil žadatelem vymezené a formulované předběžné otázky k Soudnímu dvoru Evropské unie (dále jen „SD EU“). První předběžná otázka se měla, zjednodušeně řečeno, týkat výkladu článků 28, 29, 30 a 32 Smlouvy o fungování EU, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, jakož i zásady volného pohybu zboží, ve vztahu k pěstování konopí a jeho průmyslovému zpracování, druhá pak aplikace zákona č. 50/2013 Sb. ve vztahu k pěstování a nakládání s konopím.

I.2 Postup a rozhodnutí orgánu prvního stupně

Žádost projednávaná pod sp. zn. Zin 59/2019 byla orgánem prvního stupně částečně odložena (sdělením o částečném odložení ze dne 18. 4. 2019 a následně také ze dne 29. 4. 2019), částečně odmítnuta podle § 2 odst. 4 informačního zákona. Ostatní informace, o nichž nebylo rozhodnuto právě uvedeným způsobem, byly žadateli poskytnuty.

I.3 Odvolání žadatele

V reakci na výše uvedený postup orgánu prvního stupně podal žadatel dne 29. 4. 2019 podání označené jako odvolání proti rozhodnutí ze dne 29. 4. 2019, sp. zn. Zin 59/2019. Po posouzení obsahu tohoto podání dospěl orgán prvního stupně k názoru, že se i přes formální označení jako odvolání jedná o novou žádost o informace. Tato žádost byla založena do nového spisu vedeného pod sp. zn. Zin 61/2019 a je vyřizována samostatně. Následně Nejvyšší soud obdržel další podání žadatele ze dne 1. 5. 2019, které bylo žadatelem označeno jako *dodatek odvolání*. Po vyhodnocení obsahu tohoto podání dospěl orgán prvního stupně k názoru, že se částečně jedná o opakování obsahu nové žádosti vedené pod sp. zn. Zin 61/2019, v bodě 2. *dotatku odvolání* se však už obsahově jedná o odvolání proti výroku II. rozhodnutí ze dne 29. 4. 2019, sp. zn. Zin 59/2019, kterým došlo k odmítnutí žádosti v rozsahu požadovaného předložení předběžné otázky Soudnímu dvoru EU prostřednictvím agendy informačního zákona; v bodech 3. a 4. se jedná o nově položené otázky, které byly proto opět přiřazeny k samostatnému řízení vedeném pod sp. zn. Zin 61/2019; částečně byly požadované informace znovu mimo působnost Nejvyššího soudu, což bylo žadateli orgánem prvního stupně sděleno dopisem ze dne 9. 5. 2019.

Z odvolání i z *dotatku odvolání* tak vyplývá, že jako odvolání proti rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti vedené pod sp. zn. Zin 59/2019 může být posouzen pouze bod 2. *dotatku odvolání*, který směřuje proti výroku II. rozhodnutí o odmítnutí žádosti vedené pod sp. zn. Zin 59/2019 ze dne 29. 4. 2019. V této části svého opravného prostředku žadatel opakuje, že dále trvá na tom, aby předseda Nejvyššího soudu v souladu s článkem 267 Smlouvy o fungování EU položil uvedené předběžné otázky SD EU, neboť to podle jeho názoru „*může klíčovým způsobem osvětlit otázku naléhavého omezení svéprávnosti nejvyššího státního zástupce JUDr. Pavla Zemana projednávanou Nejvyšším soudem pod sp. zn. 24 Cdo 3046/2018*“.

II. Odvolací přezkum

Podle § 20 odst. 4 písm. a), písm. b) informačního zákona se pro rozhodnutí o odmítnutí žádosti a pro odvolací řízení použijí ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“); dále se při postupu podle tohoto zákona použijí ustanovení správního řádu o základních zásadách činnosti správních orgánů, ustanovení o ochraně před nečinností a ustanovení § 178 správního řádu.

Podle § 89 odst. 2 správního řádu odvolací správní orgán přezkoumává soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem. K vadám řízení, o nichž nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, popřípadě na jeho správnost, se nepřihlíží; tímto ustanovením není dotčeno právo na náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem.

Podle § 16 odst. 2 informačního zákona povinný subjekt předloží odvolání spolu se spisovým materiálem nadřízenému orgánu do 15 dnů ode dne doručení odvolání. Orgán prvního stupně poté, co neshledal důvod pro postup podle § 87 správního řádu, předložil dne 9. 5. 2019 odvolání předsedovi Nejvyššího soudu, který rozhodl jako nadřízený orgán ve smyslu ustanovení § 20 odst. 5 informačního zákona.

Nadřízený orgán předně konstatuje, že odvolání bylo podáno žadatelem jakožto osobou oprávněnou, včas a ve lhůtě podle § 16 odst. 1 informačního zákona ve spojení s § 83 odst. 1 správního řádu.

Nadřízený orgán na základě žadatelem podaného odvolání podle § 89 odst. 2 správního řádu ve lhůtě podle § 16 odst. 3 informačního zákona přezkoumal odvoláním napadené rozhodnutí včetně řízení, jež mu předcházelo, a to v rozsahu námitek uvedených v odvolání. Po přezkoumání spisového materiálu, který považuje za dostatečný, a neopatřoval si tak další podklady pro rozhodnutí, dospěl nadřízený orgán k následujícím závěrům.

Nadřízený orgán v odvolání žadatele doplněném podáním ze dne 1. 5. 2019 neidentifikoval žádnou konkrétní námitku, podle které by bylo rozhodnutí orgánu prvního stupně či řízení předcházející tomuto rozhodnutí v rozporu s právními předpisy. Žadatel v rámci svého oprávněného prostředku pouze opakuje svůj požadavek na předložení dvou předběžných otázek SD EU, které se týkají pěstování konopí a jejichž zodpovězení ze strany SD EU by podle jeho názoru mohlo mít vliv na řízení vedené u Nejvyššího soudu pod sp. zn. 24 Cdo 3046/2018. Nutno podotknout, že zmínka o tomto řízení se objevuje až v podání ze dne 1. 5. 2019, kterým žadatel doplnil své odvolání ze dne 29. 4. 2019.

Nadřízený orgán sdílí názor orgánu prvního stupně, že prostřednictvím žádosti o informace se nelze domáhat předložení předběžné otázky SD EU podle čl. 267 Smlouvy o fungování EU.

Podle čl. 267 Smlouvy o fungování EU má SD EU pravomoc rozhodovat o předběžných otázkách týkajících se výkladu smluv a platnosti a výkladu aktů přijatých orgány, institucemi nebo jinými subjekty EU. Vystane-li taková otázka před soudem členského státu, může tento soud, považuje-li rozhodnutí o této otázce za nezbytné k vynesení svého rozsudku, požádat SD EU o rozhodnutí o této otázce. Vystane-li taková otázka při jednání před soudem členského státu, jehož rozhodnutí nelze napadnout opravnými prostředky podle vnitrostátního práva, je tento soud povinen obrátit se na SD EU. Vystane-li taková otázka při jednání před soudem členského státu, které se týká osoby ve vazbě, rozhodne SD EU v co nejkratší lhůtě.

Z právě uvedeného vyplývá, že předběžnou otázku k SD EU může soud předložit pouze v řízení o určité záležitosti, pro jejíž vyřešení je třeba vyložit buď smlouvy (primární právo EU), nebo platnost a výklad aktů přijatých orgány, institucemi nebo jinými subjekty EU (sekundární právo EU). V každém případě je však nutno předložení předběžné otázky iniciovat v daném konkrétním soudním řízení. O jejím předložení pak rozhoduje soud, resp. jeho rozhodovací těleso, které rozhoduje o věci samé. V rámci občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu se tak stalo např. v řízení vedeném pod sp. zn. 30 Cdo 1994/2013, 23 Cdo 1184/2013, 23 Cdo 2765/2012 nebo 20 Cdo 4468/2008. V každém z těchto případů o předložení předběžné otázky SD EU rozhodoval v souladu s čl. 267 Smlouvy o fungování EU příslušný senát Nejvyššího soudu, který věc meritorně projednával. Je tedy vyloučeno, aby předběžná otázka byla vznesena mimo konkrétní soudní řízení, v němž vyřešení této předběžné otázky předchází vydání meritorního rozhodnutí. Navíc, agenda vyřizování žádostí o informace spadá do správní agendy, kterou Nejvyšší soud nevykonává v rámci výkonu nezávislého soudního rozhodování. Závěr o nepřípustnosti předložení předběžné otázky SD EU v režimu poskytování informací podle informačního zákona platí o to víc, že takovou předběžnou otázkou měly být podle názoru žadatele objasněny okolnosti důležité pro rozhodnutí v řízení o dovolání vedeném u Nejvyššího soudu (které bylo navíc již vyřízeno přípisem ze dne 28. 8. 2018). Pokud by Nejvyšší soud v rámci správní agendy předložil žadatelem specifikovanou předběžnou otázku, nevyhnutelně by tím zasáhl do nezávislé rozhodovací činnosti soudů. Správa soudů je totiž od vlastní jurisdikce přísně oddělena, neboť výkon státní správy soudů nesmí zasahovat do principu nezávislosti soudů (srov. § 118 odst. 2 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, a zejména čl. 81 a 82 Ústavy České republiky).

Pokud jde o důvod odmítnutí žadatelovy žádosti, nadřízený orgán má za to, že orgán prvního stupně výše uvedené důvody správně podřadil pod důvod pro odmítnutí žádosti o informace uvedený v § 2 odst. 4 informačního zákona, podle kterého se povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací. Orgán prvního stupně v této souvislosti správně odkazuje na odbornou literaturu, podle které *ustanovení § 2 odst. 4 informačního zákona je úzce spjato s definicí informace v § 3 odst. 3 informačního zákona, tj. že jde o obsah zaznamenaný na nějakém nosiči, neboli s principem, že povinnost poskytovat informace míří do minulosti, tj. vůči skutečnostem, které již nastaly a trvají, nebo podle názoru žadatele nastat měly či mohly* (srov. Jelínková, J., Tuháček, M.: Zákon o svobodném přístupu k informacím. Praktický komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017, 284 s. 24). V nyní projednávaném odvolání žadatele lze mít za to, že požadavek na předložení předběžné otázky SD EU lze považovat za požadavek na vytvoření nové informace ve smyslu § 2 odst. 4 informačního zákona.

Touto novou informací by byla odpověď, která by byla v reakci na položenou předběžnou otázku ze strany SD EU poskytnuta.

III. Rozhodnutí nadřízeného orgánu

Nadřízený orgán přezkoumal rozhodnutí orgánu prvního stupně a řízení, které mu předcházelo, v rozsahu námitek žadatele, které uplatnil ve svém odvolání, a neshledal žádný důvod pro zrušení či změnu napadeného rozhodnutí.

S ohledem na výše uvedené dospěl nadřízený orgán k závěru, že žadatelovo odvolání není důvodné, proto jej podle § 90 odst. 5 správního řádu zamítl a odvoláním napadené rozhodnutí orgánu prvního stupně potvrdil, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí není podle § 91 odst. 1 správního řádu odvolání přípustné.

V Brně dne 15. 5. 2019

prof. JUDr. Pavel Šámal, Ph.D., v. r.
předseda Nejvyššího soudu

Za správnost vyhotovení: Dita Vantuchová